

MYNNINGSFLAMMAN

Årgång 12 – Nummer 4

December 2017

Redaktion: Stefan Odestedt & Carin Cronander

2017 – FLEST BESÖKARE HITTILLS

Text: Stefan Karlsson

När museet stängde för året den 30 december hade vi haft 27.259 besökare.



En tillbakablick på en välbesökt uppvisningsdag får representera rekordåret Foto: Gunnar Österlund

Det blir en rolig utmaning att försöka slå det under 2018, och vi hoppas att du vill vara med och bidra till detta. ✕

MYNNINGSFLAMMAN är medlemsblad för
SÖDERMANLANDS REGEMENTES MUSEIFÖRENING

c/o Arsenalen
645 91 Strängnäs

0152 - 121 44

SWISH: 123 658 04 76

Plusgiro: 188498-0

Medlemsavgift 2018: 100 kr/år

www.srmf.se

kassor@srmf.se

info@srmf.se

Ordförande	C-V Sandberg	Ledamöter	Tage Berglund
Vice ordf.	Stefan Karlsson		Christer Holm
Sekreterare	Carin Cronander		Jaak Kallak
Kassör	Lars-Erik Pettersson		
Suppleant	Gunnar Österlund	Valberedning	Claes Nordlund
	Kerstin Nilsson		Christer Sjölin

Innehåll

2. Ordförandespalt
Kallelse till årsmötet
Föreningsinformation
Kassörens ruta
3. Stiftelseinformation
4. Renovering av Strv m/21-29
5. Renovering... (forts.)
6. Verksamhet under hösten
7. Verksamhet... (forts.)
8. Kalendarium

Ordförande i SRMF har ordet


Gott Nytt År alla medlemmar!

När detta skrivs är det dagarna strax före jul och vädret är väl så där.

Det gångna året har för föreningen betytt att 21/29:an har blivit en bra bit bättre och kan snart rulla för sig själv. Ett stort tack till de som lagt ner ett förtjänstfullt arbete med renoveringen.

Under året har det startats upp ett projekt att ta hand om alla bilder som finns bevarade efter regementets nedläggning. Dels är det bilder från gamla fotodetaljen men även inlämnade bilder i privata album. Även officerskåren hade en omfattande fotosamling.

Hör gärna av er om ni har gamla och nya bilder från regementet och Arsenalen.

Nu tar vi nya tag och fortsätter med vårt engagerade arbete med att göra Arsenalen ännu bättre. 

Kallelse till årsmöte 2018

Härmed kallas föreningens medlemmar till årsmöte 2018 som äger rum söndag 11/3 i Rekarnealen i museets entré, med start 14:00.

Föreningen bjuder deltagande medlemmar på fika, men för att det skall fungera måste du *senast en vecka innan* meddela att du vill ha det!

Anmäl dig alltså senast 4 mars till ordförande C V Sandberg, gärna per epost: cvsandberg@hotmail.com.


Du som inte har epost kan skriva:

C V Sandberg
Nyponstigen 70
645 43 Strängnäs
eller ringa: 0152-14917.

Efter mötet blir det någon form av föredrag, men i skrivande stund är det inte bestämt vad det kommer att handla om.

Är du intresserad av att arbeta i styrelsen? Det är i så fall dags att kontakta valberedningen, Claes Nordlund och Christer Sjölin:

e-post: cl.nordlund@gmail.com
tel: 08-716 0130 (Claes)
073-561 8030 (Christer)

Välkomna till årsmötet! 

Kassörens ruta

Text: L-E Pettersson

Kassörens e-postadress: kassor@srmf.se

GOD FORTSÄTTNING PÅ MUSEIÅRET!

Först ett tack till alla er som har betalat medlemsavgiften, ni grundlägger föreningens ekonomi och möjlighet att stötta museet vid behov. I år var ni många som var tidigt ute.

För dig som ännu inte betalat kan vi meddela att **Avgiften** även 2018 är **100 kr** som inbetalas till **Plusgirokonto 188498-0**, glöm inte att ange namn, adress och e-postadress.

Du kan swisha avgiften

Föreningen har även Swish för inbetalningar. Numret är 123 658 04 76, *glöm inte att ange avsändare och vad betalningen avser*.

Betalat eller inte?

Om du får pappersutskick står det "Bet" på adresetiketten om du har betalat. Får du **MYNNINGSFLAMMAN** per e-post framgår det av meddelandet om du har betalat eller inte.


Om detta inte stämmer ber vi dig ta kontakt med kassören: kassor@srmf.se (Du kan förstås också skicka helt vanlig post; adressen återfinns på sidan 1.)

Medlemskortet

Föreningen skickar ut medlemskortet efter det att avgiften är betald.

Medlemskortet är en värdehandling som bara skickas ut *en* gång per år.

Det berättigar till fritt inträde till Arsenalen för en person – *utom* i samband med speciella evenemang (vissa föredrag, uppvisningsdagar, evenemangsdagar etc.)

Om du förlorar ditt medlemskort så tar du kontakt med kassören för att få ett medlemsintyg skickat till dig (per e-post eller vid nästa utskick). 

Inloggningsuppgifter

På föreningens hemsida www.srmf.se kan du även logga in för att ta del av information kring föreningen. Detta är inloggningsuppgifterna:

Användarnamn: **Trotjanare**

Lösenord: **CentMk10**

Skilj på versaler och gemena i både användarnamn och lösenord! ✕

Besöksstatistik 2017

Året som gått blev det bästa hittills i museets historia, över 27.000 besökare vilket är 1.500 fler än året innan. Det visar att intresset för teknikhistoria finns och att det stadigt ökar. Ni, våra volontärer, har varit en oerhört viktig del i denna framgång, dels genom att medverka på de olika aktivitetsdagarna men också genom att hjälpa till med marknadsföring på olika sätt.

Jubilerande renoveringsobjekt

2018 är ett historiskt år. Det är 300 år sedan kriget i Norge då Karl XII stupade vid Fredrikstens fästning och General Armfeldt påbörjade återtagandet med sin armé över fjället.

Det är 100 år sedan första världskriget tog slut och samtidigt 100 år sedan Sveriges första stridsvagn tillverkades. Det kommer vi förstås att försöka utnyttja till att visa upp Strv m/21-29 som just nu befinner sig i slutfasen av renoveringen. Läs mer om detta på sidorna 4-5.

Museet

I år är det också 10 år sedan SFHM tog beslutet att Strängnäs var det alternativ som gällde för ett nytt museum. Beslutet föregicks av en smärre fejd mellan Strängnäs och Skövde om vem som hade bästa förutsättningarna för ett nytt museum men det var Strängnäs som staten till slut valde.

Ett år senare, hösten 2009 flyttades samlingen från Pansarmuseet i Axvall till tillfälliga lokaler i Strängnäs samtidigt som bygget av museibygnaden påbörjades. I november 2010 var det klart för inflyttning och i juni 2011 invigdes museet. Sedan invigningen har vi haft totalt 160 000 besökare.

Målsättningen från början var att skapa ett museum för den breda allmänheten och att med aktiviteter av olika slag kunna erbjuda variation i utbudet. Vi upplever att vi nu hittat ett bra koncept med olika aktiviteter spridda över året.

Men med framgången följer även praktiska problem som långa köer, tillräckligt med parkeringsplatser, antalet toaletter o.s.v. och det är sådant som vi hela tiden försöker hitta bra och smidiga lösningar på.

Vi har även under hösten gjort vissa förbättringar inne i museet och nu finns det en utställning om soldathemmet och soldathemsrörelsen. Har du inte varit här på ett tag finns alltså lite nytt att titta på. Varför inte passa på att beskåda detta i samband med årsmötet?

Frivilligtid

Nedlagd frivilligtid under 2017 har räknats samman, och den totala tiden hamnar på *över/nästan XXXXX timmar*.

Utan allt ideellt arbete skulle museet inte alls vara det populära besöksmål som det är. Föreningen och dess medlemmar gör en fantastisk insats. Och även om vi alltid särskilt vill tacka alla som arbetar ideellt, så glömmer vi inte att även de medlemmar som "bara" är med i föreningen också bidrar till museets överlevnad och utveckling.

Stort tack till er alla!

Aktiviteter under vår och sommar

Planeringen för vilka aktiviteter som genomförs när är klar. Datum för vårens och sommarens aktiviteter finns i kalendariet på sista sidan i detta nummer. Tiderna kommer inom kort även att finnas på museets hemsida. Håll för säkerhets skull alltid koll på hemsidan – det kan alltid uppstå oförutsedda saker som gör att planer måste ändras.





Borttagning av låspinne från bandbult



Demontering av bandbult

På Arsenalen finns det två exemplar av Strv m/21-29, dels den som stod som monument på P1 och sedan flyttades och stod uppställd i Axvall, samt den som stod uppställd som monument på P10. Tack vare detta hade vi två uppsättningar band tillgängliga.

Vagnen som vi renoverar är den som kommer från Axvall, men banden på den vagnen var betydligt mer slitna än banden på P10-vagnen. Därför beslutade vi att renovera de minst slitna banden och använda oss av dem.

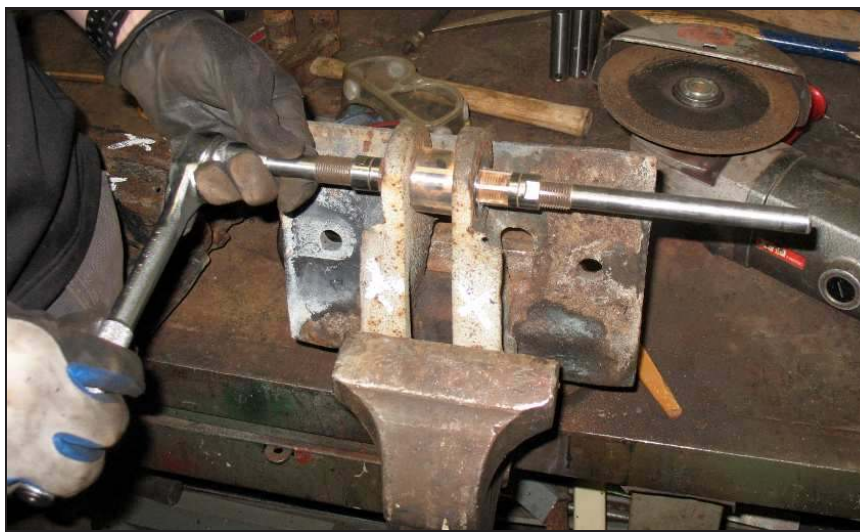
Enligt instruktionsboken ska varje band bestå av 75 plattor när de är nya.

Det visade sig att P10-vagnen hade 73 plattor på ena bandet och 72 på det andra. I varje platta sitter en bussning och plattorna hålls ihop av bandbultar, som i sin tur säkras av låspinnar. Vi konstaterade snabbt att både bussningar och bandbultar var hårt slitna och behövde bytas ut.

Via Hägglunds i Örnsköldsvik fick vi tillgång till nytillverkade bussningar och bandbultar. Det var naturligtvis ingenting som fanns "på hyllan"; de är tillverkade speciellt för oss, och efter ganska djupa funderingar kring materialval, mått och tillverkningstoleranser, eftersom det förstås inte fanns uppgifter om detta i original.

Nu började arbetet med att ta isär de gamla banden, sätta i nya bussningar och sätta ihop de renoverade plattorna till kompletta band. Det var ett tungt och skitigt jobb då låspinnarna till bandbultarna hade rostat fast, för att inte tala om hur hårt en del bandbultar satt.

För att få lite bättre styrsel på banden var de nya bandbultarna lite grövre än de gamla, så samtliga bandplattor var tvungna att brotschas för att få i de nya bandbultarna.



Brotskning av hål för bandbult i bandplatta

Det band som först blev klart, med 73 plattor, monterades på vagnens vänstra sida.

forts. på s. 5 ↗

Renoveringen av Strv m/21-29

forts. från s. 4

Till det andra bandet hade vi 72 plattor vilket visade sig vara två för lite.

Alltså fick vi gå till den andra uppsättningen band och leta fram de minst slitna bandplattorna och göra iordning dem. När vi ändå höll på med det beslutade vi att sätta in ytterligare en platta på vänster band.

Nu efter tre och ett halvt år börjar renoveringen närma sig slutet. Det som står närmast på tur är att provköra vagnen utan kaross, detta för att se att allt fungerar som det ska.

Den dagen som karossen skall monteras, måste vi vara säkra på att allt mekaniskt fungerar korrekt. Med karossen på plats blir det mycket trångt och besvärligt att komma åt att åtgärda/justera eventuella fel och brister. ✕



Vänster band monterat på vagnen

PRESSTOPP!!!

Foto: Stefan Karlsson

Under arbetsdagen i januari provkördes vagnen för första gången.

Först gjordes en kort provstart med vagnen upplyft för att kontrollera drivlinans funktion. Därefter fick vagnen backa ner från flaket och kördes ute på planen mellan garagen. Drivning och styrning fungerade utmärkt. Film från detta tillfälle finns förstås på blog.arsenalen.se ✕



Förberedelser inför att backa vagnen av flaket

Verksamhet under hösten

Text & Foto: Stefan Karlsson

Under hösten förbereddes och genomfördes några olika aktiviteter.

Inför höstlovet byttes ett av banden på Bandvagn 206 för att inte äventyra säkerheten för de åkande. Just säkerheten i samband med uppvisningar och publika aktiviteter är oerhört viktig och då krävs det att man regelbundet underhåller fordonen.



Bandbyte på Bv 206 (åktursvagnen)

Höstlovet lockade många skollediga barn och de aktiviteter vi hade att erbjuda var bl.a. åkturer med bandvagn vilket alltid är populärt.

Något annat som var väldigt uppskattat var den stabsplats som Tomas Larsson hade dukat upp och där barnen kunde få prova på att använda en "riktig" telefon och titta på en "riktig" karta.

Museet blev även kontaktade av en eventarrangör som skulle ordna Halloweenevent på Gröna Lund. Efter lite brainstorming kom vi gemensamt fram till att en monumentvagn och lite rekvisita kunde bli effektivt utan monstruös arbetsinsats från någondera sidan. ✕ forts. på s. 7 ✓



Höstlovsaktivitet telefoni



Monumentvagn m/40 lånas ut till Halloweenevent

En annan aktivitet som blivit tradition är samarbetet med Försvarsutbildarna, Krigsvetenskapsakademien och ett antal andra organisationer.

Dessa organisationer arrangerar Försvarsforum; en kombination av föredrag och paneldebatt som berör aktuella frågor inom området försvar. Museet står för lokalen, och den brukar bli välfylld.



Försvarsforum arrangerades av Försvarsutbildarna och lockade stor publik

Årets sista publika aktivitet är den i allra högsta grad traditionella julmarknaden i början av december. I år kom ett trettiofemtal säljare och närmare 500 intresserade besökare.

Det brukar vara hög klass på utbudet; så även i år. Det är också roligt att det varje år kommer några nya inslag, så det finns alltid något nytt att utforska, även om man besökt tidigare julmarknader på museet.

Känner du någon som du tror skulle vilja ha ett bord på julmarknaden så tipsa oss gärna, eller be vederbörande att kontakta museet. ✕



Årets julmarknad

KALENDER

Till *alla* aktiviteter där du vill delta som funktionär (även arbetsdagar) ber vi att du föränmäler dig till:

frivillig@arsenalen.se eller telefon 0152-121 44.

Det är mycket uppskattat om du *i god tid* anmäler ditt intresse, även om du inte är *säker* på att du kommer att kunna delta. Detta underlättar planeringen.

ARBETSDAGAR

PLATS MUSEET EL. ENL. ÖVERENSKOMMELSE

TID FÖLJANDE DAGAR:

11/2, 8/4, 13/5

10/6, 9/9 – 10:00

OSA Senast torsdag lunch.

Arbetsdagar normalt andra söndagen varje månad, utom i mars (då det är årsmöte), juli och augusti.

Starttid 10:00. Vi brukar sluta vid 17-tiden.

Föränmäl dig till frivillig@arsenalen.se så kommer du med på smörgåslistan och du får information direkt om eventuella ändringar.

Välkomna!

ARBETSKVÄLLAR

PLATS LAGNÖ EL. ENL. ÖVERENSKOMMELSE

TID MÅNDAGAR – 18:00

OSA Måndag lunch

Måndagkvällar samlas vi och gör underhåll av fordon och annan materiel i förråden.

Kommer du tidigare måste du höra av dig innan.

Arbetet avslutas 21:00 (cirka).

Välkomna!

SPORTLOVSAKTIVITETER

PLATS MUSEET

TID v.8, 9; ONSDAG – SÖNDAG

OSA KRÄVS, ENLIGT OVAN

För att täcka in sportlovsledigheten för kringliggande områden pågår aktiviteterna under två veckor, under onsdag till söndag båda veckorna (21-25 februari, 28 februari-4 mars).

Främst behövs museivårdar och hjälp med åkturer (det fordon som vi planerar att använda är Bv 206).

Välkomna att hjälpa till!

ÅRSMÖTE

PLATS MUSEET

TID 11 MARS 14:00

OSA FÖRANMÄLAN KRÄVS FÖR FIKA

Sedvanligt upplägg med möte och föredrag, se utförligare information i kallelsen på sidan 2.

Fika bjuds till dem som *senast en vecka innan* till ordföranden anmält önskemål om detta.

Välkomna!

PÅSKLOVSAKTIVITETER

PLATS MUSEET

TID v.14, 15; ONSDAG – SÖNDAG

OSA KRÄVS. ENLIGT OVAN.

Under påsklovsledigheten behöver vi hjälp med åkturer och museivårdar, onsdag till söndag vecka 14 och 15 d.v.s. 4-8 april och 11-15 april.

Välkomna att hjälpa till!

FAMILJEDAG

PLATS MUSEET

TID LÖR 26/5

OSA frivillig@arsenalen.se

En dag med fokus på aktiviteter för hela familjen.

Välkomna att hjälpa till!

FORDON I RÖRELSE

PLATS MUSEET

TID LÖR 7/7 – 8:00

OSA frivillig@arsenalen.se

En mindre evenemangsdag; *första* lördagen i juli. Starttid 08:00, vid museet.

Välkomna att hjälpa till!

”STORA” UPPVISNINGSDAGEN

PLATS MUSEET

TID (1/9 – 10:00) OCH 2/9 – 8:00

OSA frivillig@arsenalen.se

Första söndagen i september. Dagen innan görs förberedelser och vissa förövningar. Prioritera söndagen om du bara kan komma en dag.

Möjlighet till övernattning finns. Välkomna!